

**DIEREN
BESCHERMING**

Vereniging Eierhandelaren
en Eiproductfabrikanten

Aan: Ministers Adema en Schreinemacher

Betreft: Import pluimveevlees en eieren met lagere standaarden
Datum: 7 maart 2023
Kenmerk: 2023-009

Geachte heer Adema en mevrouw Schreinemacher,

In deze brief vragen wij uw specifieke aandacht voor de toenemende importen van pluimveevlees en eieren naar de Europese Unie en Nederland, die middels veel lagere standaarden zijn geproduceerd dan voor Nederlandse (en Europese) producenten is toegestaan.

Inleiding

De Europese Unie, en daar boven op Nederland, kent strikte wettelijke minimumvoorwaarden en -eisen waar pluimveevlees en eieren onder geproduceerd moeten worden. Deze gelden o.a. voor voedselveiligheid, hygiëne, welzijn en kwaliteit. Additioneel voldoen de Nederlandse bedrijven in de pluimveesector aan bovenwettelijke eisen middels deelname aan diverse kwaliteitssystemen. Buiten de al bestaande (boven)wettelijke systematieken waar Nederlandse pluimveehouders aan moeten voldoen, vinden er momenteel gesprekken tussen diverse stakeholders plaats met als doel om andere productiewijzen te stimuleren. De roep om te komen tot andere productiewijzen, terwijl het volume aan importen met lagere standaarden groot is en groeit, brengt de Nederlandse sector in een spagaat. In dit document vragen wij de Nederlandse overheid deze tegenstelling te pareren omdat dit de verduurzaming van de sector en de positie van de Nederlandse boer in toenemende mate verslechtert.

Sterke toename geïmporteerd vlees en geïmporteerde eieren

Jaarlijks worden grote hoeveelheden pluimveevlees uit derde landen tariefvrij geïmporteerd. Nieuwe Vrij Handels Akkoorden (VHA) en verwachte groeiende tariefvrij quota's voor pluimveevlees en eieren in de Mercosur deal, in het VHA met Chili en de onbeperkte tariefvrije import van pluimveevlees en eieren uit Oekraïne zijn hier voorbeelden van. De belangrijkste spelers op de wereldmarkt als Brazilië, Oekraïne, Thailand, China en Argentinië exporteren jaarlijks gezamenlijk meer dan 550.000.000 kilo pluimveevlees naar Europa, waarbij de import uit derde landen in Nederland in 2021 306.000.000 kilo betrof. Voor eieren zijn de belangrijkste spelers op de Europese markt Oekraïne, Argentinië en India, met vorig jaar van januari tot oktober importen van resp. 19.431 ton, 2.735 ton en 1951 ton. *(cijfers Eu cie presentatie d.d. 19 jan 2023).*

2023-009

**DIEREN
BESCHERMING**

Vereniging Eierhandelaren
en Eiproduktfabrikanten

Aan welke eisen hoeft geïmporteerd pluimveevlees niet te voldoen?

Nederlandse en Europese producenten moeten aan een veelvoud van regelgeving voldoen op o.a. het gebied van voedselveiligheid, diergezondheid, arbo-omstandigheden en dierenwelzijn. Veel van deze strikte regelgeving geldt niet in de landen waaruit wij producten importen. Voor het onderwerp dierenwelzijn moet hierbij voor de Nederlandse en Europese producenten o.a. gedacht worden aan maximale bezettingsdichtheden, controle- en sanctiesystematieken voor welzijnsparameters als voetzoollaesies, alsook opleidingseisen voor personeel dat werkt met levende dieren. Waar Nederland volgens de Animal Welfare Protection Index¹ behoort tot de mondiale koplopers op het gebied van dierenwelzijn, scoren landen als Brazilië, Oekraïne, Thailand, China en Argentinië slecht. Daarnaast produceert West-Europa middels veel lagere emissiewaardes en daarmee een lagere milieu-impact dan bijvoorbeeld Zuid-Amerika, Azië of Afrika². Ook andere aspecten als bijv. de hygiëne en voedselveiligheid zijn in Nederland van een hoger niveau. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan de strikte controlesystematiek door de gehele keten voor Salmonellabeheersing, de bereikte antibioticareductie van meer dan 80% in de vleeskuikensector en de vele onderzoeksprogramma's met de overheid en kennisinstellingen om op andere aspecten verdere verbeteringen door te voeren.

Vanwege de hogere eisen voor Nederlandse producenten is er een kostprijsverschil in vergelijking met producenten van concurrerende derde landen dat oploopt tot maar liefst 40%³.

Voor eieren geldt dat in Nederland sinds 2012 de Europese welzijnswetgeving (1999/74/EC) geïmplementeerd is, waarin de minimum huisvesting eisen voor leghennen zijn vastgelegd, waaronder een batterij verbod. Buiten de Europese unie zijn echter legbatterijen het meest toegepaste huisvestingssysteem. Dit alles staat nog los van regelgeving op het gebied van milieu (nitraat ammoniak), voedselveiligheid (Salmonella, Diermeel, GMO) en arbeidsomstandigheden. Daarnaast geldt in Nederland een snavelbehandel verbod (niet-inkorten) van de snavels en worden stappen gezet op het in-ovo sexen van de dieren. Allemaal ontwikkelingen waar zelfs binnen Europa Nederland als voorloper wordt erkend.

Voeg hier aan toe de te verwachten aanscherping van de Europese wet- en regelgeving als gevolg van de Farm to Fork Strategy, en de reactie van de Europese Commissie op de ECI End the Cage Age⁴ in de verordeningen voor slacht, transport en gehouden dieren. Als dergelijke verordeningen worden aangenomen en niet van toepassing zijn op geïmporteerde producten, nemen de verschillen in Europese productiemethoden en houderijsystemen t.o.v. niet Europese, nog verder toe.

Waar wil de sector naartoe?

De pluimveesector heeft enkele jaren geleden met het ministerie van LNV, en met input van o.a. de Dierenbescherming, de Uitvoeringsagenda Pluimveesector opgesteld⁵. In dit document zijn tientallen doelen en ambities beschreven om verder te verduurzamen richting 2025 en zelfs 2030. Aan diverse

1 <https://api.worldanimalprotection.org/>

2 <https://www.fao.org/gleam/en/>

3 https://www.avec-poultry.eu/wp-content/uploads/2018/12/WUR-report-2018-116-Competitiveness-EU-poultry-meat-PvanHorne_def.pdf

4 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_21_3298

5 https://www.avined.nl/wp-content/uploads/pluimveesector_circulair_aug_2019.pdf
2023-009

**DIEREN
BESCHERMING**

Vereniging Eierhandelaren
en Eiproducentfabrikanten

acties is of wordt invulling gegeven, waarbij er momenteel nieuwe gesprekken zijn gestart om te kijken hoe de landbouw met een verdere doorkijk (naar 2040) vorm gegeven zou kunnen worden. De sector is in principe bereid om te investeren om deze ambities te verwezenlijken, maar kan dit alleen als het speelveld waarin zij speelt ook gelijkwaardig is.

Wat wil de Dierenbescherming?

De Dierenbescherming ziet dat de import van onder de EU-normen geproduceerde producten van dierlijke oorsprong minstens twee negatieve gevolgen heeft. Ten eerste zegt het dat de dieren die gehouden zijn in houderijsystemen onder EU-niveau een zeer ernstige aantasting van hun welzijn hebben moeten ondergaan. Ten tweede heeft het een remmende werking voor producenten die hun dieren in diervriendelijkere houderijsystemen willen houden in Europa. Zij worden immers hierdoor sterk op prijs beconcurrerd, met name in sectoren waarin anonieme vlees- en eiprodukten worden verwerkt en verkocht. U kunt hierbij denken aan de foodservice of samengestelde producten met ei of kippenvlees erin verwerkt. Voeg daar aan toe dat uit de EU Barometer (nr. 442) over dierenwelzijn, negen van de tien burgers vindt dat geïmporteerde producten aan EU eisen moeten voldoen⁶. Daarom wil de Dierenbescherming een juridische context die marktontwikkeling richting een beter dierenwelzijn bevordert, in plaats van bemoeilijkt.

Risico's huidige marktsituatie

Het is gebleken dat er geringe vraag en betaalbaarheid van de afnemer (zowel consumenten als foodservice etc.) is voor duurzamere producten⁷. Zolang er producten met lagere standaarden op de Nederlandse markt worden binnen gelaten, die goedkoper zijn, belemmert dat de vooruitgang van Nederlandse pluimveehouders. Alleen al het bestaan van onder de normen geproduceerde dierlijke producten, en de wettelijk toegestane optie dat ze op de EU markt mógen komen, heeft een prijsdrukkend effect. Dit is te zien in aanbestedingstrajecten, zowel in de retail als in de voedingsmiddelenindustrie.

Gelukkig constateren we dat ook in de politiek de moeilijke situatie voor Nederlandse boeren in relatie tot importen wordt erkend en is opgeroepen om deze op te lossen. Dit blijkt onder andere uit de door de Tweede Kamer aangenomen motie 21 501-32 nr. 1476, waarin de regering wordt opgeroepen om geen (vlees)producten van buiten de EU binnen te laten die middels mindere eisen zijn geproduceerd. Hoewel we dit doel toejuichen, hebben de cijfers in de praktijk uitgewezen dat het aandeel tariefvrije importen niet afneemt. We gaan graag samen met de verantwoordelijke beleidsmakers het gesprek aan hoe ervoor gezorgd kan worden dat de Nederlandse sector in een gelijk speelveld qua import kan komen met derde landen. Alleen dan kan de sector succesvol werken aan een duurzame(re) landbouw en neemt de kans op verbetering van het dierenwelzijn toe.

⁶ https://data.europa.eu/data/datasets/s2096_84_4_442_eng?locale=nl

⁷ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z17616&did=2021D37803

**DIEREN
BESCHERMING**

Vereniging Eierhandelaren
en Eiproductfabrikanten

Wat we concreet willen

Om te komen tot een goed verdienmodel van de boer, die aan de gevraagde additionele politieke en/of markteisen kan voldoen, vragen we van de overheid om een gelijk speelveld te creëren wat betreft de importeisen voor derde landen. Hierbij verwachten we de volgende acties van de Nederlandse overheid:

- 1) Erken de status van kippenvlees en eieren in internationaal handelsverband als kwetsbare of-tewel 'sensitive products'.
- 2) We verwachten dat het standpunt van de Nederlandse overheid inzake EU handelsverdragen is dat de EU regels onverkort voor import moeten gelden. Wees in dit verband ook nu al scherp op lopende onderhandelingen (bijv. Mercosur, Thailand), en op eventuele her-ijking van inmiddels totstand gekomen EU afspraken met derde landen (bijv. associatieovereenkomst EU - Oekraïne). Indien dit niet is geregeld in handelsverdragen, verwachten we dat Nederland tegen stemt.
- 3) Zorg voor een zo spoedig mogelijke inwerkingtreding van de EU wetgeving inzake duurzaamheidsstandaarden en dierenwelzijnseisen voor import uit derde landen.
- 4) Bij de totstandkoming van nieuwe EU-regelgeving verwachten we dat Nederland ervoor pleit dat in die regelgeving wordt opgenomen dat zij ook geldt voor alle importen.
- 5) Als en voor zover dezelfde wetgeving nog niet per direct haalbaar is, zouden we er voorstander van zijn dat het land van herkomst (waar de dieren worden gehouden) voor alle van buiten de EU geïmporteerde, dierlijke producten, bewerkt en onbewerkt, zichtbaar, leesbaar en herkenbaar moeten zijn en blijven op producten die worden aangeboden aan de consument.

Wij zien uw reactie graag op korte termijn tegemoet en zijn uiteraard bereid om onze brief nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Mede namens de Dierenbescherming, LTO-NOP, ANEVEI, NVP en COBK

Mark den Hartog
Algemeen Secretaris NEPLUVI